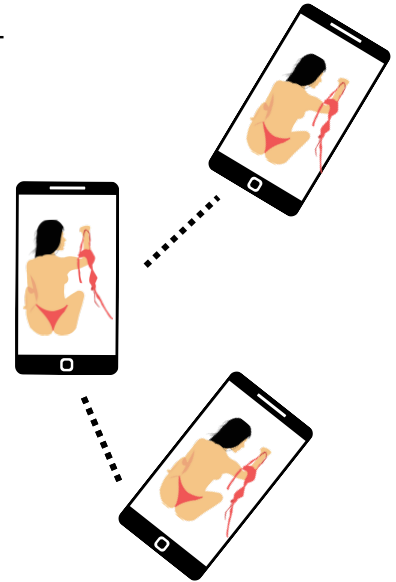

Assinik atisaqanngitsunik? Naagga!

Inersimasunut
inuusuttunut ikiunnissamut
ilitsersuut

Aallaqqaasiut

Mobiilit ulluinnarsiutigivagut, inuusuttuaqqat aamma. Unnuakkut sinilluareerlutik ullaakkut iteraangamik mobiili immaqa siulliullugu takusarpaat.

Inuit nittartakkakut attaveqatigiittarfii mobilikkut iPadikkulluunniit malinnaaffigisarpaat, soorlu Facebookiusinnaavoq, immaqa aamma TikTok, Instagram Snapchat assigisaanilluunniit. Tassani takusarpaat inuit sulerinersut inuiaqatigiinnilu susoqarnerseq. Aamma tassuuna ikinngutitillu attaveqatigiittarput.

Ileqqugut, oqaatsivut attavigullu inuit attaveqatigiittarfiisa sunnersinnaasarpaat, taamaalillutik attaveqarfigut kinaassuserpullu aamma ineriartortitarpaat.

Inuit attaveqatigiittarfii nuannersinnaasaraluartut mianernarsinnaasarput. Uagut inersimasut inuusuttortatsinnut meerartatsinnullu inuit attaveqatigiittarfiinni ileqqorissaarnissamut ilinniartillugillu aqquutissiuuttussaavagut.

Nuna tamakkerlugu pornografiinik meeqqanut tunngasunut politiinut nalunaarutiginninnerit 2022-imi 31-upput, ukiut sisamat ingerlaneranni 18-inik amerleriarsimallutik.

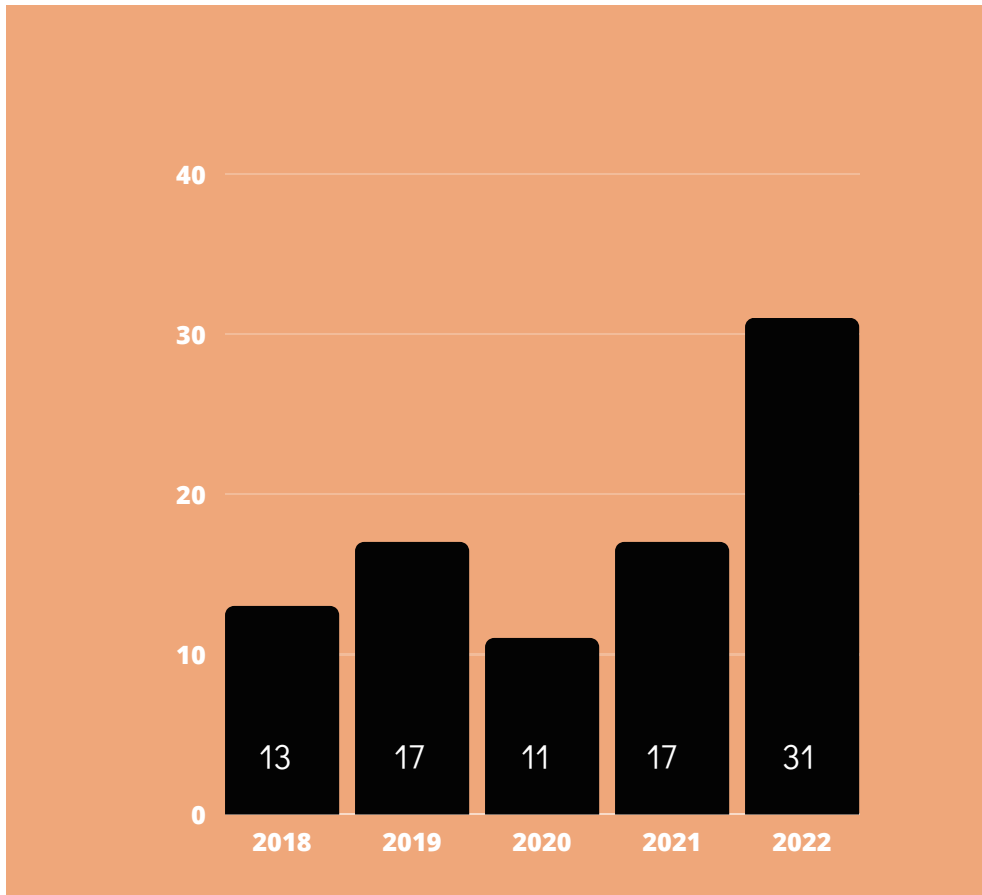
Nalunaarutiginninnerit kinguneqarsinnaapput inatsisimik unioqqutitsisimasut eqqartuussivimmuut unnerluussaanermik, meeqqat 18-inik inorlugit ukiullit atisaqanngitsut assiinik videonillu siammarterinerummat.

Uagut inersimasut inuit attaveqatigiittarfiinni qanoq pissuseqarnissamut meerartagut inuusuttuartagullu ilitsersuutissavagut, meeqqamut allanullu ajoqusiisinnaannginnissaa anguniarlugu. Maaniippugut tapersensorusullugit. Una quppersagaq pinaveersaartitsinissamut ikiuinissamut, pisoqarpallu qanoq iliuuseqarnissamut ilitsersuutaavoq.

Atuarluarina.

PORNOGRAFIIT MEEQQANUT TUNNGASUT

Nuna tamakkerlugu pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit nalunaarutigineqartut amerlassusaat

QANOQ UNIOQQUTITSINERUVA?

Inunnik 18-nit inorlugit ukiulinnik pornotut ittunik imaqarsinnaasunik pigisaqaraanni, meeqqat pornoni peqataatitsineratut pineqarmat, tamanna aallaaviatigut pinerluttulerinermut inatsimmik unioqqutitsineruvoq. Tamatuma saniatigut taamaattoqartillugu pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkanik allanik aamma unioqqutitsinerusinnaavoq.

Naak pisut assigiinngikkaluartut ataaseq qularnanngilaq:

Assinik filimiaqqanilluunniit inummut tunngalluinnartunik avammut avitseqatigiissutigineqarsimagaangata inuttut malunnaateqangaatsiarsinnaavoq. Immaqa aallaqqaammut asuliinnaagaluartoq pissanganaraluartorlu, kingunerisinnaavaa pisuutinneq, kanngusunneq, tatiginninnermik pakatsisitsineq, uumisaarneqarneq aamma qinngasaarneqarnermik kinguneqarsinnaavoq.

Pinaveersaartitseqataagit

Inuusuttuaranngulerluni timi allanngoriartuleraangat soqutiginarsisarpoq pissanganarsisarlu. Malugeqqulaarneq takoqqulaarnerlu inuusuttuaqqap misigilersinnaavaa. Tamanna ajunngilaq. Killissarli suunersoq inuusuttuaranngortoq ilinniartilluaruk.

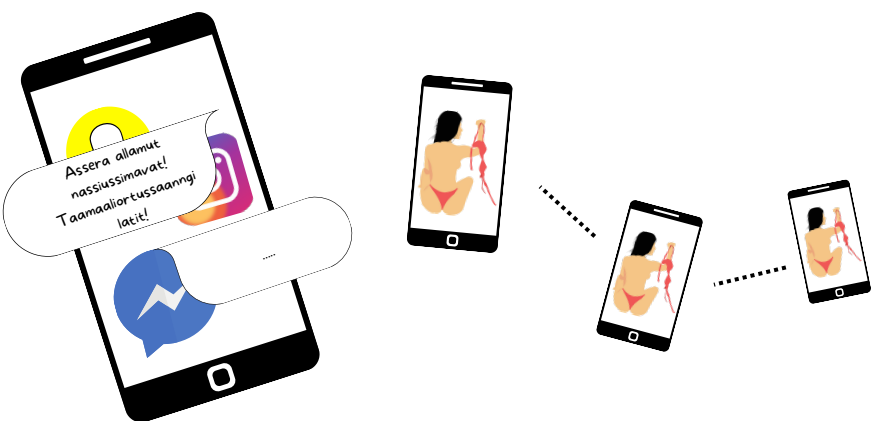
- Mobilia nakkutigiuk, suut assit pigivai. Inuit attaveqatigiittarfiini ilaasortaappat attaviit qanoq atornerai nakkutigilluaruk.
- Timip allanngoriartornera soqutiginarsinnaasoq pissanganarsinnaasorlu ilisimaarigit paasitiguk, timinili paarilluassagaa eriaqissagaa ilisimatiguk.
- Atisaqarani assilineq killissamik qaangiinnerusoq ilimatiguk, inatsisinik unioqqutitsinerummat. Taamaaliussanngitsoq paasitiguk.
- Imminut atisaqarani assilisimappat assilitissimappalluunniit assit peertikkitt.
- Internetsip silarsuaani assit ikkunneqartut ingerlaartinneqartullu peeqqissinnaanngitsut ilisimatiguk, timilu pillugu killiliisimaarneq imminut ataqqinninnerusoq paasitiguk.
- Assinik pissarsisimaguni ingerlateqqissanngilluinnarai ilisimatiguk. Allaniillu tatigineqarnini paarilluassagaa oqaluttuutiguk.

Pisoqarpat ikiuussinnaavutit, nalunngikkukku qanoq

Iluaqutaananilu tapersuinerunngilaq oqaruit: "Soormi eqqarsaqqaannginnavit?" imaluunniit "Taamaaliorsimassanngikkaluaravimmi!".

Siullertut pineqartut oqaloqatigeqqaarsinnaavatit. Inuusuttuaqqanik assinik inummut tunngalluinnartunik piumanngisamik avitseqateqartoqarsimanermi pineqartumut oqaloqateqaraangavit:

- Eqqissisimagit, ajunaarnersuaqarsinnaasutullu nipaqaarsinnaasoq ilungersunannginnerulersiguk. Apersoruk qanoq misigisimanersoq. Taamatut misiginera paasineraruk, qialerpallu paasitiguk qianeq aamma ajunngitsoq. Inuusuttuaraq oqarfigiuk paasisinnaallugu qanoq inneranik, aammalu ikiorusukkit.
- Oqarfigiuk inatsiseqartoq oqaluttuullugulu politiinut anngussinissamut qanoq ikiorsinnaanerit.
- Oqaatigiuk, taamatut misigisimamera nalinginnaasussoq, aammalu pisinnaatitaaffii unioqutineqarsimasut. Namminneq kissaatiginngisaminnik misigisaqartut, taamatulu aamma misigitinneqartussaangikkaluartut. Inuit assinik filmiliaaqqanillu siammarterisut tassaapput akisussaasuusut.
- Angajoqqaat tapesersuisussatut akuutittariaqarnerat oqaatigiuk. Ilaatigut oqaloqatiginnissamut neqeroorusiorit. Inuusuttuaqqap 15-ileereersimasup angajoqqaaminut avitseqateqarusunngippat ataqqiuk.
- Piffissami tulluuttuni pisup ullormut malitseqartittarnissaanut isumaqatigiissusiorit. Assit filmiliaaqqallu suli ingerlaartillugit aammalu nakkarsaatinik oqaaseqarfigineqartillugit inuusuttuaqqap pineqartup kisimiinnginnissaa pingaaruteqarpoq. Taamatut pisoqartillugu unitsinnissaanut ikiuugit.

ANGAJOQQAATUT/AKISUSSAASUTUT SUUT MALUGINIARNEQASSAPPAT?

Internetsip qanoq atornissaanut, taamatullu nammineq assinik kanngunarsaataasinnaasunik imaqtartunik avitseqatigiittarnernut attuumasuteqartunik angajoqqaat meeqqaminnut inuusuttuarartaminnullu oqaloqatiginnittarnissaat pingaaruteqarpoq.

Meeqqat meeraqatimittut iliuuseqartarput, aamma meeqqat inersimasut iliuusaatut iliortarput. Taamaammat inersimasut – pingaartumik angajoqqaat – annertuumik akisussaaffeqarput – internetsip silarsuaani silatusaartumik atuinissamut ilinniartitsisuussallutik.

QANOQ ILINIKKUT INUIT ALLAT ASSIINIK AVITSEQATIGIITTOQARSINNAAVA?

Meeqqat inuusuttuaqqallu amerlasuut akuersititseqqaarani assinik ikkussineq unioqutitsinerusoq nalusarpaat.

Inuusuttuarartasi oqaluttuussigit, aatsaat taamaaliortoqaqqusaasoq asseq takutillugu aperisimagaanni "Una assit ikkussinnaavaraa"?, aperisaalu akippat: "Suu, taamaaliorsinnaavutit" Aperinermi akinngippat taava akuersisimassangilaq.

[Eqqaamajulli meeraq 18-liineqanngitsoq atisaqqaarani assini siammartarnissaanut akuersisimagaluarpalluunniit, tamanna inatsisinik unioqutitsineruvoq.](#)

*Meeqqat oqaloqatigiuk – maligassiuilluartuullutillu
Meeqqap tusarnaarnissaa ikiornissaallu piareersimaffigikkit.*

TAAMATUT PISOQARTILLUGU QANOQ PINAVEERSAARTITSINIASSAAGUT?

Meeqqanut inuusuttuaqqanullu ullut tamaasa internetsimik atuinerat pillugu ersarissumik nassuiaatikkik. Paasitikkik sunaluunniit privatiuinnarnissaa qulakkeerneqarsinnaanngitsoq. Paasitikkik assinik filimiliaaqqanilluunniit avitseqatigiissinnaanermut allap apereqqaarneqarnissaannik pisinnaatitaaffeqartut.

Assinut tunngatillugu nakkutiginninniarneq ajornarsipallassinnaasarpoq. Assinik ikkussisimagaanni ikkutereersimatillugit peeqqinnissaat aamma ajornarluinnalersinnaasarpoq. Assit inunnik allanit pissarsiarineqapallassinnaasarput, taamaattoqartillugulu assit peeqqinnissaat ajornarsisarlu. Assinik atisaqanngitsunik internetsimut ikkussinngisaannarnissaanik kaammattukkit.

Ukununnga saaffiginnissinnaavutit:

Kalaallit Nunaanni Politiit: 70 14 48

Tusaannga: 80 11 80 & SMS: 18 99

Socialvagti:

Sisimiut nunaqarfiillu: 53 01 97

Maniitsoq nunaqarfiillu: 48 72 00

Nøgenbilleder? Nej tak!

Forebyggelsesvejledninger for de voksne

Indledning

Mobiltelefoner spiller en stor rolle i vores hverdag. Det samme gælder for de unge. Måske er det mobiltelefonen, din teenager kigger først på, lige så snart hun/han vågner efter en god nats søvn.

Unge kigger på sociale medier fra deres mobiltelefoner eller iPad. Det kan være Facebook, TikTok, Instagram, Snapchat for at se, hvad der sker hos andre og samfundet. De kommunikerer også meget via de sociale medier, ikk' rigtigt?

Det kan derfor være, at de generelt oplever, at det forventes af dem, at andre kan kontakte dem via sociale medier og omvendt.

Sociale medier påvirker vores vaner, sprog og relationer og spiller en afgørende rolle i vores relationer og udviklingen af vores identitet.

Selvom det kan være sjovt at bruge de sociale medier, indebærer det også risici. Derfor er det vigtigt for de unge at lære at bruge medier på en måde, som hverken skader dem eller andre.

Det er særligt anmeldelser til politiet om børnepornografi, hvor der har været 31 anmeldelser i 2022, der er steget med 18 i løbet af de sidste fire år. I hele landet.

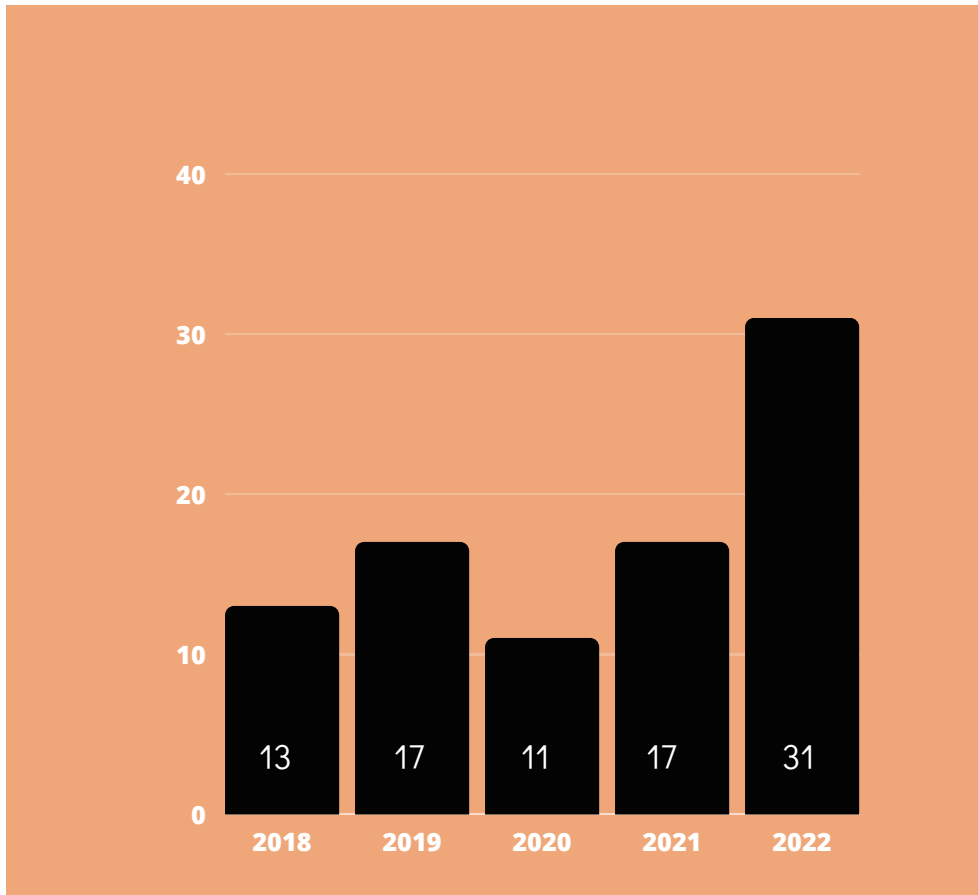
Anmeldelser kan handle om, at unge eller voksne bliver sigtet for at have overtrådt straffelovens paragraf om distribution af børneporno, fordi de havde delt seksuelt krænkende video- og billedmateriale med en dreng eller en pige på under 18 år.

Vi voksne vil gerne lære de unge at bruge de sociale medier på en måde, som hverken skader dem eller andre. Vi er her for at støtte vores unge.

God læselyst.

BØRNEPORNOGRAFI

Antal anmeldelser af udvalgte overtrædelser af kriminalloven i hele Grønland.

Kilde: Grønlands Politi, Årsrapport 2022
<https://politi.gl/aktuelt/statistik-og-udgivelser/aarsstatistik>

HVOR ULOVLIGT ER DET?

Hvis man besidder eller deler indhold af pornografisk karakter af personer under 18 år, vil det som udgangspunkt være en kriminallovsovertrædelse, da det vil være besiddelse eller deling af børnepornografi. Derudover kan der også blive overtrådt andre bestemmelser i kriminalloven i sådanne tilfælde.

Selvom situationerne er forskellige, er én ting sikker: Det er enormt følsomt, når intime billeder eller film deles offentligt. Det, der måske begynder som noget sjovt og spændende, kan ende i skyld og skam, tillidsbrud, chikane og mobning.

Vær med til at forebygge

Det kan være spændende og interessant, når kroppen begynder at udvikle sig. De unge kan føle, at de gerne vil ses eller høres under puberteten.

Det er helt i orden. Men lær de unge om deres grænser.

- Vær opmærksom på barnets mobiltelefon eller iPad. Hvis hun/han har en bruger på sociale medier, så vær opmærksom på, hvordan hun/han bruger det.
- Fortæl, at du ved, hvor spændende og interessant det er, når kroppen begynder at udvikle sig. Fortæl også, at hun/han skal godt passe på sin krop.
- Fortæl, at dét at tage nøgenbilleder af sig selv er grænseoverskridende. Fortæl, hun/han helst ikke skal gøre det.
- Hvis uheldet er sket, få billederne slettet.
- Fortæl, at hvis man én gang har lagt billeder på nettet, kan de aldrig slettes igen. Fortæl også, at det er respekt at passe godt på sin krop.
- Hvis hun/han har modtaget billeder, fortæl, at de billeder ikke må sendes videre til andre. Fortæl at tilliden skal passes godt på mellem venner og veninder.

Du kan hjælpe de unge, hvis du ved hvordan

Det hjælper og støtte aldrig nogen, når en voksen siger: "Hvorfor tænkte du dig ikke om?" eller "Du kunne jo bare have ladet være!".

Du kan tage den første samtale med de involverede. Når du taler med unge, der er udsat for ufrivillig deling af intime billeder:

1. Vær rolig, og nedton en eventuel katastrofestemning. Fortæl, at du kan forstå, hvordan den unge har det, og at du vil hjælpe.
2. Fortæl, at der er en lovgivning og fortæl, hvordan du vil hjælpe med at kontakte myndighederne.
3. Tal om, at man kan opleve følelser af skam, skyld og tillidsbrud i lignende situationer for at give den unge ord til at bearbejde oplevelsen.
4. Fortæl, at deres følelser er normale, og at deres rettigheder er blevet overtrådt. De har ikke bedt om at stå i denne situation, og de har ikke fortjent den oplevelse. Ansvar ligger hos de personer, der spreder billeder eller film.
5. Fortæl, at forældre bør involveres som støtte i den kommende tid. Tilbyd eventuelt at arrangere en samtale. Respektér, hvis en ung over 15 år ikke vil dele det med sine forældre.
6. Lav en aftale om, at der følges op på situationen dagligt i den kommende tid. Det er vigtigt, at den unge ikke står alene, hvis billeder eller film stadig er i omløb, og hvis personen får nedgørende kommentarer. Hjælp med at stoppe det, hvis det sker.

HVAD SKAL MAN VÆRE OPMÆRKSOM PÅ SOM FORÆLDER?

Som forælder er det vigtigt, at man tager en dialog med sine børn og unge om, hvordan man agerer på nettet, og hvilke risici der er forbundet med at dele indhold af sig selv i kompromitterende situationer.

Unge gør som andre unge, og unge gør, hvad de voksne gør. Derfor har voksne – og især forældre – et stort ansvar – de skal lære børnene at navigere fornuftigt i den digitale verden.

HVORNÅR MÅ MAN DELE ET BILLEDE AF ET ANDET MENNESKE?

Mange børn og unge ved ikke, at billeddeling uden samtykke kan være ulovligt.

Fortæl unge, at det må man kun, når man viser dem billedet og spørger, "Må jeg dele det her billede af dig?", og vedkommende svarer: "Ja, det må du gerne!" Den, der tier, samtykker ikke.

Men husk, det er ulovligt at dele et nøgenbillede af børn under 18 år, også selvom de har givet samtykke.

Tal med dit barn – og vær en god rollemodel
Vær klar til at lytte til og hjælpe børnene.

HVORDAN FOREBYGGER VI, AT SKADEN SKER?

Oplys godt og grundigt børn og unge om den onlineverden, de bevæger sig i hver dag. De skal vide, at der ikke er nogen garanti for, at noget forbliver privat. De skal kende deres rettigheder og vide, at de faktisk har krav på, at andre spørger om lov eller beder om samtykke til at dele billeder og film.

Man mister hurtigt kontrollen over billederne. Det er samtidig så godt som umuligt at fjerne billederne fra nettet igen, når først de er endt dér, da billeder hurtigt havner i de forkerte hænder, og bagefter er billederne svære at fjerne igen. Send aldrig nøgenbilleder på nettet.

Du kan henvende dig til:

Grønlands Politi: 70 14 48

Tusaannga: 80 11 80 & SMS: 18 99

Socialvagten:

Sisimiut og bygderne: 53 01 97

Maniitsoq og bygderne: 48 72 00

Qeqqata Kommunia

www.qeqqata.gl